ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Του **Δημήτρη Γεωργάκη** *

Ένας μικρός απολογισμός

Το ΤΕΕ οδεύει προς εκλογές τον προσεχή Νοέμβρη. Και ένας απολογισμός της κατάστασης είναι αναγκαίος. Η παρούσα αντιπροσωπεία του ΤΕΕ ξεκίνησε με ιδιαίτερες φιλοδοξίες την θητεία της. Ο στόχος της αλλαγής του θεσμικού πλαισίου αποτέλεσε το βασικό άρμα για σημαντικές αλλαγές στο ρόλο και στην λειτουργία του ΤΕΕ. Δεν θα επεκταθουμε εδώ στο περιεχόμενο των αλλαγών αυτών αλλά πρέπει να τονιστεί ότι η σημασία τους ήταν οπωσδήποτε ανάλογη της μεθόδευσης και του συμβολισμού της (συνεδρίαση στην Βουλή κλπ)

Ας μη ξεχνάμε επίσης ότι προηγήθηκαν σημαντικές αποφάσεις της αντιπροσωπείας για τα επαγγελματικά δικαιώματα αλλά και ένα προγραμματικό πλαίσιο δράσης στην πρώτη κιόλας συνεδρίαση της που όντως έβαζαν μια συνολική λογική αλλαγών και αναδιάρθρωσης του ΤΕΕ με μακροπρόθεσμη στόχευση.

Το νέο θεσμικό πλαίσιο τελικά δεν προχώρησε λόγω των κινητοποιήσεων.

Σημαντικές οι ανακατατάξεις στον χώρο των μηχανικών

Όμως τελικά και σχεδόν από την πίσω πόρτα, το ίδιο διάστημα και μετά το άδοξο τέλος της προσπάθειας για την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, προωθήθηκαν αλλαγές που αν και εκ πρώτης όψεως φαίνεται να είναι τυπικές αποφάσεις ή να αφορούν δευτερεύοντα θέματα, τελικά είναι πολύ σημαντικές και μεταβάλλουν άρδην τις συνθήκες εργασίας και απασχόλησης των μηχανικών και των εργαζομένων τεχνικών συνολικά.
Οι αλλαγές αυτές συμπληρώνονται επίσης με τον πρόσφατο νόμο Γραβρόγλου, ο οποίος

προωθεί αλλαγές πολύ σημαντικές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση συνολικά, αλλά και ειδικά στην πολυτεχνική εκπαίδευση.

Α. Πρώτη μεγάλη αλλαγή είναι η e-πολεοδομία. Από τον Οκτώβρη του 2018 εφαρμόζεται πλεόν και στην πράξη η ηλεκτρονική πολεοδομία. Πρόκειται για μια πολύ μεγάλη επιτυχία του ηγετικού μπλοκ που εκφράζει το ΤΕΕ, σε απόλυτη συνεργασία με την κυβέρνηση και τον Σπίρτζη. Με πρόσχημα τη διαφθορά ουσιαστικά ο έλεγχος της πολύ μεγάλης πλειοψηφίας των οικοδομικών αδειών (κατηγορία 3 που αφορά το 90% των κτιρίων που θα κατασκευαστούν) φεύγει από το δημόσιο και την ευθύνη έχουν οι ιδιώτες μηχανικοί.

Αυτή η πολύ μεγάλη αλλαγή συνδυάζεται μοναδικά με τον νέο ρόλο που επιδιώκει και χτίζει αρκετά αποτελεσματικά το ΤΕΕ για τον εαυτό του. Η όλη διαδικασία κατάθεσης των νέων οικοδομικών αδειών πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω εφαρμογής που κατασκεύασε και λειτουργεί το ΤΕΕ. Φυσικά οι μηχανικοί, μέλη του ΤΕΕ, που για να εργαστούν είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν την εφαρμογή αυτή, θα το κάνουν πληρώνοντας και μάλιστα σημαντικά ποσά.

Τι ακριβώς συνεπάγεται αυτό; Το ΤΕΕ μετατρέπεται πλέον και επισήμως από ένα φορέα στον οποίο ο επιμελητηριακός συνδικαλισμός αποτελούσε ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του, σε μια κρατικό-ιδιωτική εταιρεία που θα πουλά υπηρεσίες στα μέλη της, τα οποία θα τις αγοράζουν υποχρεωτικά αν θέλουν να συνεχίσουν να ασκούν το επάγγελμα.

Ξαφνικά το ασφυκτικό οικονομικό πρόβλημα του ΤΕΕ φαίνεται να οδεύει προς την λύση του. Γύρω στα 2,5εκατ ευρώ προυπολογιζονται τα έσοδα από αυτού του είδους τις δραστηριότητες το 2019. Πόσο μάλλον που το πρόβλημα των εισφορών θα βελτιωθεί σημαντικά ακριβώς για τον ίδιο λόγο.

Φυσικά η αλλαγή αυτή δεν θα είναι χωρίς συνέπειες για τους μηχανικούς και την κοινωνία. Η αυθαίρετη δόμηση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στην ελληνική κοινωνία, θα επεκταθεί δραματικά. Ήδη η ΕΜΔΥΔΑΣ (που σημειωτέον προσέφυγε εναντίον της e-πολεοδομίας την ίδια ημέρα της εκκίνησης του συστήματος) ανακοίνωσε ότι οι πρώτοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι των οικοδομικών αδειών που προωθήθηκαν με το νέο σύστημα δείχνουν ένα πολύ μεγάλο αριθμό αυθαιρεσιών.

Ο μηχανικός θα μετατραπεί στον σάκο του μποξ για τους εργοδότες, την κοινωνία-πελάτες, την πολιτεία με την δαιδαλώδη νομοθεσία που αφορά την δόμηση, την δικαιοσύνη κλπ.

Δεν είναι τυχαίο ότι οι εκπρόσωποι των παρατάξεων στην Διοικούσα που μέχρι χθες επεδίωκαν τον εξοβελισμό του δημοσίου από τον πολεοδομικό έλεγχο, σήμερα ανησυχούν που τα πειθαρχικά του ΤΕΕ θα γεμίσουν το επόμενο διάστημα από συναδέλφους. Η “τεχνική οδηγία” για τους ελεγκτές υπαγωγών αυθαιρέτων είναι ακριβώς μια απελπισμένη προσπάθεια να αποφύγουν οι εμπλεκόμενοι μηχανικοί τις ευθύνες για τυχόν λάθη και παρατυπίες.

Β. Το ΠΔ για τα επαγγελματικά δικαιώματα αποτελεί ένα ακόμη μεγάλο βήμα αναδιάρθρωσης του κλάδου.

Καταρχήν πρέπει να σταθούμε σε κάποιες παρατηρήσεις που αφορούν τις βασικές επιδιώξεις και επιπτώσεις της έκδοσης του.

Στο πρώτο κιόλας άρθρο, στις “Γενικές Αρχές” μετά την παράγραφο (α) ότι το επάγγελμα του Διπλωματούχου Μηχανικού ασκούν οι απόφοιτοι των πολυτεχνικών σχολών, στην παράγραφο (β) έρχεται η ανατροπή: “σε όσους έχει αναγνωριστεί το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος του Διπλωματούχου Μηχανικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 38/2010 (Α’78) “Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην οδηγία 2006/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005”.

Με άλλα λόγια ενσωματώνει το σύνολο της λογική της ευρωπαϊκής ένωσης από το 1989 και μετά, που απλά εξίσωσε τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων 3ετων, 4ετων και 5ετων πολυτεχνικών σχολών. Οι στόχοι πολλοί και σημαντικοί. Με μια κίνηση οδηγούσε προς τα κάτω τα δικαιώματα χιλιάδων εργαζομένων. Επίσης πριμοδοτούσε όλο αυτό το συνονθύλευμα ιδιωτικών σχολών που πουλούσε πτυχία κλπ.

Ακολούθησαν η Μπολόνια, ο κοινός ευρωπαϊκός χώρος εκπαίδευσης και τόσες άλλες πολιτικές της ΕΕ που συνέτειναν στους ίδιους στόχους.

Χρειάστηκαν πολλά χρόνια για να ενσωματωθεί η παραπάνω πολιτική στο νομικό σύστημα της Ελλάδας αλλά και στην καθημερινότητα των τεχνικών επαγγελμάτων. Όμως προχώρησε πολύ πιο δύσκολα στο κομμάτι των Πολυτενείων και ένα μεγάλο βήμα σε αντιδραστική φυσικά κατεύθυνση γίνεται με το νέο ΠΔ.

Επίσης το ΠΔ αποτελεί μια πρακτική εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων και όλης αυτής της λογικής ποσοτικοποίησης και δημιουργίας τυπικών περιγραμμάτων προσόντων και δεξιοτήτων. Εκτιμούμε ότι η κατοχύρωση αυτής της λογικής ανοίγει πλέον

τον δρόμο για μια συνεχή αναμόχλευση της συζήτησης περί επαγγελματικών δικαιωμάτων και διαρκείς παρεμβάσεις και αλλαγές προς την ίδια κατεύθυνση.

Εξάλλου το ΠΔ βάζει οριστικό τέλος και με το έτσι θέλω στην θεμελιώδη συζήτηση που και το ΤΕΕ ακόμη συντηρούσε σχετικά με τις 9 βασικές ειδικότητες. Το ΠΔ εισάγει 4 νέες ειδικότητες που όμως μέχρι σήμερα αποτελούσαν υπο-ειδικότητες των βασικών. Αυτό όπως είναι κατανοητό αλλάζει όλο το πλαίσιο των υποτιθέμων νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματικών δικαιωμάτων όπως θα δούμε παρακάτω.

Ο δρόμος πλέον στην ακαδημαϊκή κοινότητα των πολυτεχνείων είναι ανοιχτός: για την ίδρυση διαφόρων κυριολεκτικά “αγοραίων” σχολών που θα πουλάνε “σύγχρονες” υποτίθεται επιστημονικές κατευθύνσεις εντελώς πρόσκαιρες και μερικές. Το φαινόμενο αυτό που υπήρχε ούτως ή άλλως στα πανεπιστήμια θα οδηγηθεί σε νέα έξαρση.

Η εξέλιξη αυτή πρέπει να αντιμετωπιστεί από κοινού με τις αλλαγές που επιφέρει ο νόμος Γαβρόγλου στην Πολυτεχνική εκπαίδευση (ένα πιο αναλυτικό σχόλιο θα κάνουμε παρακάτω).

Όλα τα παραπάνω αποδεικνύουν πόσο υποκριτική είναι η συζήτηση στο ΤΕΕ σχετικά με τις 5ετης σπουδές μηχανικού και την περιβόητη ισοδυναμία με μάστερ. Όλα αυτά που εμφανίζονται ως αντιστάθμισμα στην πολιτική που όλες οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις το ΤΕΕ υπερασπίζονται, δεν μπορούν ούτε καθυστερήσεις να πετύχουν στις αναδιαρθρώσεις που προχωρούν με τρομακτική ταχύτητα.

Οι πρόσφατες αποφάσεις που είχε πάρει η αντιπροσωπεία του ΤΕΕ, σχετικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα στις οποίες γίνονταν “δηλώσεις πίστης” στο 5ετες πτυχίο μηχανικού και στις 7 βασικές ειδικότητες αποκτούν πλέον τον πραγματικό τους ρόλο. Όχι μόνο είναι χωρίς καμία πρακτική ισχύ στον πραγματικό κόσμο και την αγορά εργασίας. Όχι μόνο ήταν στην κυριολεξία για τα μάτια του κόσμου και κυρίως με στόχο να δημιουργήσει μια βάση συγκρότησης του μπλόκ διοίκησης του ΤΕΕ και της αντιπροσωπείας.

Αλλά περιείχε και όλα εκείνα τα στοιχεία που υποτίθεται ήταν δευτερεύοντα και απλά αποδέχονταν την υπάρχουσα κατάσταση, μετατρέπονται τελικά στα κυρίαρχα και ουσιαστικά. Μιλάμε για όλο αυτό το κεκτημένο που έχει δημιουργήσει εδώ και 2 δεκαετίες η πολιτική της ΕΕ σχετικά με τα πανεπιστήμια και τα επαγγελματικά δικαιώματα.

Χαρακτηριστικός είναι ο τρόπος που υποδέχτηκε το ΤΕΕ την έκδοση του ΠΔ. Από την μια με ζητωκραυγές για την μεγάλη «επιτυχία» και από την άλλη με έντονη συντεχνιακή διαπάλη

μεταξύ των ειδικοτήτων (που μόλις ξεκινάει και προβλέπεται να έχει μέλλον).

Ακόμη πιο χαρακτηριστικός είναι ο τρόπος που μετά το ΠΔ εντάσσονται στο ΤΕΕ με πρόσφατες αποφάσεις της αντιπροσωπείας, οι απόφοιτοι των σχολών ΣΕΜΦΕ του ΕΜΠ, Υλικών των Ιωαννίνων και Μηχανικών Οικονομίας της Χίου. Ήδη ξεκίνησε συζήτηση για την απόδοση επαγγελματικών δικαιωμάτων στους αποφοίτους των παραπάνω σχολών η οποία είναι απολύτως ψευδεπίγραφη και υποκριτική.

Πρώτα απ' όλα ξεδιπλώνεται μια εντελώς πελατειακή και ρουσφετολογική προσπάθεια από την ηγετική ομάδα του ΤΕΕ να υποσχεθεί υποτιθέμενα επαγγελματικά δικαιώματα και να διεκδικήσει ψήφους άμεσα στις επόμενες εκλογές. Έτσι δεν αντιμετωπίζει ισότιμα και με τον ίδιο τρόπο τις παραπάνω σχολές. Για παράδειγμα οι Μηχανικοί Οικονομίας αντιμετωπίζονται αρκετά προνομιακά με την απόφαση ένταξης ως υπο-ειδικότητα στην νέα βασική ειδικότητα των Μηχανικών Παραγωγής, αλλά και την προσπάθεια απόδοσης σημαντικού αριθμού «επαγγελματικών δικαιωμάτων» μόνο ονομαστικά όπως.

Πιο σημαντικό όμως είναι το μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα: η σχολή αυτή είναι «υπόδειγμα» για το τι πρόκειται να συμβεί. Το πρόγραμμα σπουδών της είναι ένα συνονθύλευμα μαθημάτων οικονομικών, υπολογιστών με ελάχιστη συμμετοχή μαθημάτων από διάφορες σχολές μηχανικών. Αυτό το συνονθύλευμα μαθημάτων είναι η εφαρμογή της έννοιας της συγκέντρωσης πιστωτικών μονάδων από διάφορα μαθήματα και αντικείμενα οδηγώντας όμως στην κτήση πτυχίου από μία μόνο «σχολή». Δεν καλύπτει ένα σχετικά ενιαίο επιστημονικό πεδίου μηχανικού αλλά ένα άθροισμα αντικειμένων από διάφορες σχολές και επομένως «θέλει» να διεκδικήσει την τυπική πρόσβαση σε ένα υποτίθεται «ευρύ» πεδίο επαγγελματικών δικαιωμάτων, αλλά τελικά εντελώς στενό στην πραγματική δυνατότητα υλοποίησης. Αυτή η τελευταία όπως θα εξηγήσουμε παρακάτω δεν θα κριθεί στο τι μαθαίνει κάποιος αλλά σε άλλα επίπεδα.

Γ. Ασφαλιστικό

Το θέμα αυτό έχει πολλές πλευρές και πρέπει να εκτιμηθεί σε όλο το εύρος των επιδράσεων που είχε και έχει στην απασχόληση των μηχανικών.

Πρώτα απ' όλα πρέπει να εκτιμηθεί ο ρόλος που έπαιξε η ασφαλιστική αναδιάρθρωση όλα τα προηγούμενα χρόνια (των μνημονίων) στην αλλαγή του μοντέλου του «ελεύθερου επαγγελματία» μηχανικού. Το γεγονός ότι ένας πολύ μεγάλος αριθμός μηχανικών «βγαίνουν» (αν βγαίνουν) από όλη αυτή την χρονική περίοδο με ένα πολύ μεγάλο «επίσημο»

χρέος προς τα ασφαλιστικά ταμεία, αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο το περιβόητο χτύπημα και η δραματική συμπίεση προς τα κάτω των μεσαίων στρωμάτων, να μην έχει ολοκληρωθεί στον χώρο των μηχανικών αλλά αντίθετα να έχει μέλλον.

Ουσιαστικά ένα μεγάλο μέρος των εργαζόμενων μηχανικών, νέων αλλά και προερχόμενων από το κομμάτι του «ελεύθερου επαγγέλματος», εξωθείται είτε σε εργασία στο εξωτερικό, είτε σε ένα τύπο εργαζόμενου-freelancer με πολύ μικρή διαπραγματευτική δύναμη στην αγορά εργασίας, είτε σε κάλυψη των outsourcing αναγκών των μεγάλων εταιρειών, που φυσικά επεκτείνουν σημαντικά αυτή την μορφή απασχόλησης, αφού προσφέρει μεγάλα οικονομικά πλεονεκτήματα για αυτές – δηλ πολύ μεγαλύτερη εκμετάλλευση της εργασίας.

Επίσης τα μικρά προεκλογικά δωράκια της κυβέρνησης, τα οποία ορθολογικοποιούν σχετικά τις ασφαλιστικές απαιτήσεις, δεν πρέπει να κρύψουν την συζήτηση που προετοιμάζει το έδαφος για την μεγάλη επίθεση που θα ακολουθήσει τις επόμενες εκλογές (όποια να είναι και η κυβέρνηση).

Και η επίθεση αυτή εκτιμάται ότι θα έχει σαν βασικό της όχημα τα επαγγελματικά ταμεία. Επισημαίνονται τα εξής:

• Συνολικά ο νόμος Κατρούγκαλου οδηγεί οριστικά και αμετάκλητα το ασφαλιστικό σύστημα από αναδιανεμητικό σε κεφαλαιοποιητικό-ανταποδοτικό
• Ήδη υπάρχει νομοθεσία (μνημονιακή) που καλύπτει τα επαγγελματικά ταμεία και μάλιστα καθορίζει τους όρους. Πχ επιβάλλει την επένδυση των αποθεματικών σε χρηματιστηριακά προϊόντα κατά 70% τουλάχιστον.
• Όλη η κουβέντα για το δημογραφικό πρόβλημα αποκαλύπτει μια αντικειμενική πραγματικότητα που δημιουργεί η ίδια η κυρίαρχη πολιτική, αλλά δεν είναι τυχαία όσον αφορά τους μελλοντικούς σχεδιασμούς της κυρίαρχης πολιτική στο ασφαλιστικό.
• Οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες θα παίξουν σημαντικό ρόλο στα επαγγελματικά ταμεία, και ήδη τρίβουν τα χέρια τους και παίρνουν θέση για να βάλουν στο χέρι τα χρήματα τόσων εργαζομένων.
• Η προώθηση αυτής της πολιτικής θα γίνει στο έδαφος της σημερινής ασφαλιστικής πολιτικής. Δηλαδή έτσι κι αλλιώς το κράτος θέλει να περιοριστεί στην χρηματοδότηση μόνο της «εθνικής σύνταξης». Η απόσυρσή του από τα άλλα κομμάτια του ασφαλιστικού συστήματος θέλουν αν γίνει και σαν απαίτηση των ίδιων των εργαζομένων, οι οποίοι θα «θέλουν» να ξεφύγουν από την σημερινή τρομακτική επιβάρυνση του «δημόσιου» ασφαλιστικού συστήματος, που «το πληρώνεις και δεν σου αποδίδει τίποτα»

Με όλα τα παραπάνω η πραγματική εικόνα σχηματίζεται αρκετά καθαρά.

1. Νέος χάρτης σχολών

Μια ανεξέλεγκτη σε ποιότητα και ποσότητα θάλασσα σχολών, πτυχίων, μεταπτυχιακών, σεμιναρίων και γενικά υπηρεσιών εκπαίδευσης με ποικιλία χρονικής διάρκειας, που θα παρέχονται από εκπαιδευτικούς φορείς δημοσίους και ιδιωτικούς. Συνεχώς σε αγοραίο ανταγωνισμό μεταξύ τους και με συνεχή υποβάθμιση των δυνατοτήτων πρόσβασης των εργαζομένων και των παιδιών τους σε αυτές (το κόστος θα αυξάνεται ανάλογα με τις προσφερόμενες υπηρεσίες).

Πολύ σημαντικό βήμα σε αυτή την κατεύθυνση είναι οι αλλαγές που επιφέρει ο νόμος Γραβλόγλου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση γενικά και στην Πολυτεχνική εκπαίδευση ειδικά. Αποτελεί το νέο σημαντικό βήμα για την προώθηση της λογικής που θέλει να επιβάλλει ο ΟΟΣΑ και η ΕΕ στην εκπαίδευση. Σε συνέχεια των παλαιότερων νομοθετικών πρωτοβουλιών για «ανωτατοποίηση» των ΤΕΙ, χρησιμοποιεί τα ιδρύματα αυτά σαν εφαλτήριο για μια πολύ μεγάλη αναδιάρθρωση. Επιβάλλει μια κοπτοραπτική συνένωσης σχολών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που έχει σαν πρώτο αποτέλεσμα την δημιουργία ενός πολύ μεγάλου αριθμού πανεπιστημιακών σχολών. Οι σχολές αυτές προσφέρουν μια πανσπερμία τίτλων και ειδικοτήτων με προγράμματα σπουδών που έχουν διαφορετική χρονική διάρκεια αλλά οδηγούν σε παρόμοιο ή και ίδιο τίτλο σπουδών.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής το οποίο εισάγει σπουδές μηχανικού 4ετους διάρκειας. Επισημαίνεται όμως ότι στο ίδιο εκπαιδευτικό ίδρυμα το 2019 ξεκινά και η λειτουργία των διετών προγραμμάτων σπουδών στο εν λόγω πανεπιστήμιο για τους αποφοίτους των Τεχνικών Λυκείων.

Διατηρώντας την προηγούμενη κατάτμηση των γνωστικών και επιστημονικών αντικειμένων των σχολών ΤΕΙ, ονομάζοντάς τες απλώς Πανεπιστημιακές και λαμβάνοντας ταυτόχρονα και τα ανάλογα διοικητικά μέτρα συνένωσης με περιφερειακά κυρίως Πανεπιστήμια της χώρας, πραγματοποιεί ένα σημαντικό πλήγμα στην ίδια την έννοια της Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

2. Η λήψη του όποιου πτυχίου δεν θα παίζει κανένα ρόλο για την άσκηση του επαγγέλματος. Ακριβώς αυτή η πανσπερμία και η ουσιαστική υποβάθμιση των σπουδών της τεράστιας πλειοψηφίας των φοιτητών σε όλα τα επίπεδα θα αποτελεί και το επιχείρημα για τα εξής (με ένα σμπάρο πολλά τρυγόνια):

• Θα πρέπει να περιοριστεί η πρόσβαση στο επάγγελμα με εξετάσεις, πιστοποιήσεις απαιτήσεις εμπειρίας κλπ. Βασικός μηχανισμός σε αυτή την διαδικασία θα είναι (θέλει να είναι) το ΤΕΕ. Το πραγματικό μοντέλο που έχουν κατά νου είναι αυτό που περιέγραφε το σχέδιο Μωροπούλου (με τα διάφορα επίπεδα πρόσβασης)

• Διάφορες επαγγελματικές δραστηριότητες θα αποκόπτονται εντελώς τεχνικά (χωρίς καμία αντικειμενική και επιστημονική βάση) και θα ασκούνται από μηχανικούς οι οποίοι θα πρέπει να έχουν πρώτα ενταχθεί σε ειδικά μητρώα. Ήδη οι ενεργειακοί επιθεωρητές, οι ελεγκτές δόμησης, ο πιστοποιημένος «κτηματολόγος» προσφάτως και τόσες άλλες περιπτώσεις που φυτρώνουν συνεχώς, δείχνουν τον δρόμο.

• Ακριβώς αυτή η κατάσταση θέλουν να μετατραπεί και στην μόνη ελπίδα για ένα πολύ μεγάλο αριθμό νέων αποφοίτων. Αποφοιτώντας από τις διάφορες τεχνικές σχολές (όλων των επιπέδων και μορφών) θα «μπορεί» να διεκδικεί ο καθένας ατομικά την άνοδό του σε αυτό το πολυδαίδαλο σύστημα κυνηγιού εκπαιδευτικών υπηρεσιών (επί πληρωμή πάντα), εμπειρίας και συνεχών «εξετάσεων».

3. Τι θα σημαίνει τελικά η έννοια του «νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος» σε αυτή την κατάσταση;

• Θα αφορά – ήδη οι νέοι μηχανικοί το ξέρουν πολύ καλά αυτό- όλο και μικρότερο αριθμό μηχανικών. Με απλά λόγια η «σφραγίδα» και η ανάληψη τεχνική ευθύνης θα αφορά όλο και λιγότερους.

• Το επάγγελμα του μηχανικού όχι μόνο δεν ανοίγει αλλά θα «κλείνει» όλο και περισσότερο για τους ανθρώπους που το δικαιούνται με βάση τα γνωστικά αντικείμενα που έχουν διδαχθεί.

• Τα «Μητρώα» όχι μόνο τον επιμέρους δραστηριοτήτων στα οποία αναφερθήκαμε παραπάνω αλλά και τα γενικά, όπως για παράδειγμα το Μητρώο Ιδιωτικών έργων, θα οδηγεί σε μια όλο και μεγαλύτερη συγκεντροποίηση του τεχνικού έργου. Σε αυτό συμβάλλουν και άλλες «σύγχρονες εξελίξεις» όπως η όλο και συχνότερη απαίτηση για ασφάλιση έργου.

Ποιος θα καθορίζει τα πραγματικά «επαγγελματικά δικαιώματα»;

• Πρώτα απ’ όλα η αγορά και τα θεσμικά της όργανα : κυβέρνηση και ΕΕ με τις νομοθετικές τους παρεμβάσεις.

• Ο εργοδότης θα «ανοίγει» τον δρόμο του επαγγέλματος σε διάφορες δραστηριότητες, δίνοντας την «εμπειρία», τα σεμινάρια κλπ για την μεγάλη πλειοψηφία των εργαζόμενων μηχανικών.

4. Το ΤΕΕ θα αποτελεί την κορυφή της τεχνικής πυραμίδας

Όπως ήδη αναφέραμε στο κομμάτι για την e-πολεοδομία, ο ρόλος του ΤΕΕ αλλάζει οριστικά. Και σε αυτά τα πλαίσια μπορεί και είναι αποφασισμένο να διεκδικήσει τον ρόλο του πιστοποιητή, του εξεταστή και του εκπαιδευτή όλων των βαθμίδων του τεχνικού κόσμου και όχι μόνο των μηχανικών.

Ήδη η απόφαση για την επίσημη ένταξη των αποφοίτων ΤΕΙ στο ΤΕΕ είναι ένα μεγάλο βήμα σε αυτή την κατεύθυνση.

Με βάση τα παραπάνω είναι αναγκαίο να ξεκαθαρίσουμε τα εξής:

• Πρώτα απ’ όλα το ΤΕΕ ΔΕΝ υποβαθμίζεται, ΔΕΝ αυτοαναιρείται!!!
• Η πολιτική σε όλα τα παραπάνω μπορεί να διαμορφώνεται κυρίως εκτός του ΤΕΕ αλλά ένα σημαντικό το κομμάτι των συμφερόντων που εκφράζουν όλες σχεδόν οι παρατάξεις και οι πολιτικές δυνάμεις του ΤΕΕ «βολεύεται» και κερδίζει από τις εξελίξεις.
• Δεν μπορεί πλέον ούτε ρόλο ανάσχεσης να παίξει, ακόμα και με αλλαγή των πολιτικών συσχετισμών, γιατί εντάσσεται οργανικά στον μηχανισμό εξυπηρέτησης της κυρίαρχης πολιτικής, προσδοκώντας το ίδιο την οικονομική επιβίωση και γιατί όχι και ανάπτυξη.

Η δική μας απάντηση ενάντια στην συντεχνιακή λογική

Η έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος 99/2018 για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των ειδικοτήτων των μηχανικών, πυροδότησε μια συντεχνιακή διαμάχη, με τους επαγγελματικούς συλλόγους των «ριγμένων» ειδικοτήτων να ετοιμάζονται να προσφύγουν εναντίον του στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Η συντεχνιακή διαμάχη για τον διαμοιρασμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των ειδικοτήτων συσκοτίζει το γεγονός ότι βασικός στόχος του ΠΔ και της προωθούμενης πολιτικής, είναι η κατάτμηση του αντικειμένου κάθε ειδικότητας σε επιμέρους εξειδικεύσεις (όπως λέει το ΠΔ «δραστηριότητες μηχανικής»).

Σε ένα επόμενο στάδιο θα έχουμε το προχώρημα του Μητρώου Ιδιωτικών Έργων, όπου το σύνολο των εξειδικεύσεων αυτών θα αποσπάται από τα δικαιώματα του πτυχίου και θα

αποδίδεται με απόδειξη επαγγελματικής εμπειρίας.

Η παραπάνω μεθόδευση, η οποία προωθείται ενεργητικά από το Υπ Υποδομών και τις εργοδοτικές οργανώσεις του κλάδου, ήδη συζητιέται στην ΔΕ του ΤΕΕ, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι η ίδρυση των μητρώων αποτελεί ήδη νόμο του κράτους (άρθρο 118 του ν.4472/2017 – ΦΕΚ Α'74). Για την ενεργοποίηση του μητρώου στην πράξη απομένει η έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων που προβλέπει ο παραπάνω νόμος.

Συμπερασματικά με όλα τα παραπάνω θέλουμε να αναδείξουμε ότι η προωθούμενη πολιτική έχει σαν τελικό στόχο την αφαίρεση επαγγελματικών και εργασιακών δικαιωμάτων από την μεγάλη πλειοψηφία των μηχανικών.

Η αντικαπιταλιστική αριστερά πρέπει επειγόντως να απευθυνθεί στους εργαζόμενους μηχανικούς και τους φοιτητές των πολυτεχνείων και των ΤΕΙ και να οργανώσει άμεσα την σύγκρουση με τις παραπάνω επιλογές. Οι εργαζόμενοι και άνεργοι μηχανικοί, οι αυτοαπασχολούμενοι όπως και οι φοιτητές των πολυτεχνείων και των ΤΕΙ πρέπει μέσα από τα δικά τους όργανα να προετοιμάσουν άμεσα την σύγκρουση με τις παραπάνω επιλογές και το μπλοκάρισμα αυτής της διαδικασίας.

Η δική μας απάντηση αντιμετωπίζει την αγορά εργασίας και τα θέματα των επαγγελματικών και εργασιακών δικαιωμάτων ως αλληλένδετα στοιχεία. Ακόμα περιλαμβάνει και τα θέματα της Πολυτεχνικής ανώτατης εκπαίδευσης που επίσης διαμορφώνει το επίπεδο και την αξία της εργατικής δύναμης των μηχανικών/τεχνικών.

Υπό αυτή την έννοια η ανεργία και η μείωση του επαγγελματικού αντικειμένου, η κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων και των ελάχιστων αμοιβών, η μεταφορά της ευθύνης στους μηχανικούς μέσω της ιδιωτικοποίησης του ελέγχου, η επιδρομή στα εισοδήματα μέσω φόρων και ασφαλιστικών εισφορών κ.λπ., αποτελούν τα βασικά προβλήματα για τους εργαζόμενους και αυτοαπασχολούμενους μηχανικούς.

Επιπλέον, όλες οι εξελίξεις που αναφέρθηκαν παραπάνω συνιστούν μια πολιτική αναδιάρθρωσης του επαγγέλματος, αλλά και της αναδιάρθρωσης της Πολυτεχνικής εκπαίδευσης με την διάσπαση των ίδιων των ενιαίων κύκλων σπουδών πάνω στους οποίους βασίζονται οι ενότητες των επαγγελματικών δικαιωμάτων των μηχανικών.

Συνεπώς είναι κρίσιμο να προτάξουμε τα αιτήματα που ενώνουν και όχι αυτά που χωρίζουν

τους εργαζόμενους μηχανικούς/τεχνικούς. Το υποκείμενο της πολιτικής μας παρέμβασης δεν είναι η αταξική κατηγορία «μηχανικός», η οποία περιλαμβάνει άνεργους, εργαζόμενους αλλά και εργοδότες, αλλά οι μηχανικοί και τεχνικοί που ζουν ή προσπαθούν να ζήσουν από τη δουλειά τους, οι οποίοι έχουν κοινά συμφέροντα ενάντια στην εργοδοσία του κλάδου και τις μεγάλες τεχνικές εταιρείες.

Η πρότασή μας είναι στο αντίποδα της συνήθης πρακτικής του λόμπινγκ, στην οποία επιδίδονται οι συντηρητικές παρατάξεις του ΤΕΕ και των συλλόγων και την οποία δυστυχώς υπηρετούν παρατάξεις που μιλούν στο όνομα της αριστεράς.

Η παρέμβαση μας σφραγίζεται από την λογική ΕΝΤΟΣ-ΕΚΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ του ΤΕΕ και των επαγγελματικών συλλόγων.

• Για να μπλοκάρουμε το αντιδραστικό ΤΕΕ που κινείται ανοιχτά σε εχθρική κατεύθυνση, απέναντι στον κόσμο της εργασίας που θίγεται από τις αντιλαϊκές πολιτικές κυβέρνησης ΕΕ ΔΝΤ κεφαλαίου.
• Οργανώνοντας τη θιγόμενη πλειοψηφία των εργαζόμενων τεχνικών αυτοτελώς σε σωματεία και συλλόγους, για να έχουν δικές τους μορφές έκφρασης, διεκδίκησης αλλά και επιστημονικής τεκμηρίωσης των αιτημάτων πάλης.

Με αυτή την έννοια δεν χρειαζόμαστε κανένα ΤΕΕ, «τροχονόμο», «χωροφύλακα», εμπόδιο στην αναζήτηση αντικειμένου εργασίας. Το πτυχίο, οι σπουδές μας, οι γνώσεις μας και η εμπειρία μας και μόνο θα πρέπει να αποτελεί το μόνο εφόδιο για αυτό. Επομένως:

• Κατάργηση των εξετάσεων άδειας για την άσκηση του επαγγέλματος.
• Όχι στην διάλυση των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Καμιά διάσπαση των πτυχίων βάσει ειδικεύσεων, καταρτίσεων, πιστοποιήσεων, εξετάσεων.
• Απόσυρση του ΠΔ 99/2018 για τη «ρύθμιση του επαγγέλματος του μηχανικού» το οποίο αποτελεί ένα βήμα στην κατεύθυνση της αναδιάρθρωσης του κλάδου σε βάρος των συμφερόντων όλων των μηχανικών. Όχι στο μητρώο ιδιωτικών έργων, να αποσυρθεί το σχετικό νομοσχέδιο. Καμία σκέψη για την εφαρμογή καθεστώτος «δόκιμου» / «ασκούμενου» μηχανικού με «μηδενικό πτυχίο».

Δεν χρειαζόμαστε ένα ΤΕΕ, επίσημο τεχνικό σύμβουλο του κράτους. Να καταργηθεί όλος αυτός ο επαγγελματικός μηχανισμός που εξυπηρετεί συμφέροντα που καμία σχέση δεν έχουν ούτε με τους μηχανικούς, ούτε με την κοινωνία.

Ριζική αλλαγή της ανώτατης πολυτεχνικής εκπαίδευσης στην κατεύθυνση της ουσιαστικής αναβάθμισης των γνώσεων και του περιεχομένου των σπουδών που θα λαμβάνουν οι νέοι μηχανικοί.

Όχι στις πολυδιάσπαση του πτυχίου τόσο όσον αφορά την διάρκεια φοίτησης, όσο και το εύρος των βασικών ειδικοτήτων. Επομένως :

• Ένα ενιαίο 5ετές πτυχίο ανά γνωστικό αντικείμενο, με πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα σε αυτό.
• Όχι στον νόμο Γραβλόγλου και την πολυδιάσπαση της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης
• Ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση, δημόσια, δωρεάν. Ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση, στην επιστήμη και στην τεχνολογία σε όλα τα επίπεδα (προπτυχικά και μεταπτυχιακά).
• Να σταματήσουν τα Πολυτεχνεία να δημιουργούν τμήματα νέων ειδικοτήτων. Τα τμήματα αυτά να ενταχθούν στις εννέα βασικές ειδικότητες και να διαμορφώσουν κοινά και με βάση τις σύγχρονες απαιτήσεις της επιστήμης προγράμματα σπουδών, που να ανταποκρίνονται σε όλο το εύρος του γνωστικού αντικειμένου της κάθε ειδικότητας.
• Όχι στην οδηγία Μπολόνια, τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων. Απειθαρχία στις οδηγίες της ΕΕ!
• Όχι στην αυτονόμηση ενός μέρους του γνωστικού αντικειμένου του μηχανικού, με τον νομοθετικό περιορισμό της άσκησης του συγκεκριμένου αντικειμένου. Κατάργηση του καθεστώτος που δημιουργήθηκε για τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές και τους Ελεγκτές δόμησης. Καμία εξέταση για πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων.
• Ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση, στην επιστήμη και στην τεχνολογία. Προγράμματα κατάρτισης από τα πολυτεχνεία, με ελεύθερη πρόσβαση για όλους τους μηχανικούς.

Ο Δημήτρης Γεωργάκης είναι μέλος του #block_tee και της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ